

PROGRAM PRACOWNI - na rok akademicki 2020/2021

1) Nazwa Pracowni:

Pracownia Książki Artystycznej

*Pracownia Książki Artystycznej może być wybierana, jako pracownia artystyczna wolnego wyboru, przez studentów i studentki kierunku Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuk Plastycznych (np. I i II roku studiów II stopnia). W Pracowni mogą być realizowane dyplomy licencjackie i magisterskie na ww. kierunku. Pracownia jest również otwarta dla studentów i studentek innych Wydziałów UAP jako artystyczna pracownia wolnego wyboru. Obowiązkowy przedmiot realizowany przez Pracownię dla studentów i studentek Wydziału Edukacji Artystycznej i Kuratorstwa, kierunku: Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuk Plastycznych na I roku studiów I stopnia to – **Książka Artystyczna – wprowadzenie** (patrz: karta przedmiotu).

2) Kierownik Pracowni:

TOMASZ WILMAŃSKI, dr hab., prof. UAP / tomasz.wilmanski@uap.edu.pl

3) Asystent (jeśli jest):

brak

4) Wydział:

Wydział Edukacji Artystycznej i Kuratorstwa

5) Sala:

sala nr 14, budynek „E” UAP

6) Ogólna formuła zajęć:

Konsultacje, korekty zadanych tematów, wykłady multimedialne, dyskusje

7) Ogólne treści merytoryczne (odpowiadające zapisom z kart przedmiotów realizowanych w pracowni):

Program **Pracowni Książki Artystycznej** zakłada wypracowanie kreatywnego stosunku studentów do problematyki związanej z zagadnieniami związanymi z książką artystyczną i szeroko rozumianą poezją wizualną jako autonomicznych dzieł sztuki. Studenci w pracowni mogą nabyć wiedzę związaną z zagadnieniami kreującymi te zjawiska w sztuce światowej; poczynając od pierwszych eksperymentów z zapisem tekstu przez futurystów („Słowa na wolności”) i dadaistów (poematy symultaniczne, poezja opto-fonetyczna), poprzez doświadczenia twórcze poezji konkretnej, wizualnej, książki artystycznej, czy prac artystów czerpiących inspirację z tej spuścizny sztuki tj. poezja cybernetyczna, hiperteksty, książka literacka, oraz sztuki związanej z poezją dźwiękową artykułowaną na zasadzie voice performance.

W procesie edukacyjnym studentów prowadzonym w pracowni jest istotna świadomość, że książka artystyczna, jako jedno z wielu mediów w sztuce współczesnej, jest wypowiedzią twórczą, która może potencjalnie łączyć zarówno doświadczenia wywodzące się z praktyk malarskich, fotografii, grafiki, czy pracy z tekstem wizualnym etc.

W generalnych założeniach programowych Pracowni Książki Artystycznej jest uzmysłowienie studentom przede wszystkim szerokiego pola kreacji twórczej, jakie niesie w sobie rozumienie książki, tekstu czy litery jako autonomicznego obiektu/obrazu i tym samym ich istotnej roli w kształtowaniu się współczesnej sztuki. Zajęcia w Pracowni Książki Artystycznej przebiegają w dwóch podstawowych trybach postępowania: wykłady teoretyczne, oraz realizacja przez studentów prac artystycznych na zadane tematy semestralne.

8) Realizowane tematy/zadania:

Tematy semestralne prac artystycznych, praktycznych dla studentów I roku WEAiK, realizowane w ramach przedmiotu KSIĄŻKA ARTYSTYCZNA – WPROWADZENIE, (patrz: karta przedmiotu).

(semestr zimowy)

OBRAZY LITERNICZE

Należy zrealizować wzajemnie dopełniające się obrazy wizualne (przedmiotowe lub abstrakcyjne) zbudowane ze zdań, słów lub liter, w których użyte czcionki / fonty będą adekwatne i spójne z wybraną ikonografią i z ogólną ideą obrazowania. Pokazać w formie zapisu wizualno-graficznego układ wzajemnych relacji zachodzących między słowami, literami - biorąc pod uwagę np. ich dopełnianie się, przenikanie, relacje przestrzenne, przy zastosowaniu różnych kolorów, wielkości i rodzajów czcionki. Obrazy / kolaże liternicze należy zrealizować łącząc trzy techniki wykonawcze: pismo ręczne; komputerowy zapis literniczy (wybór fontów); gotowe druki „znalezione” (litery, zdania) np. w gazetach, ulotkach reklamowych itp.; Minimalna ilość obrazów (kolaży) – 3. Minimalny format - 30x50 cm. Prace przygotować na sztywnym podłożu (tektura, pianka). Nadać całej pracy własny tytuł adekwatny do założonej idei.

(semestr letni)

CZARNE - BIAŁE

Należy zrealizować książkę artystyczną, w której będą zawarte problemy warunkujące naszą egzystencję, zwłaszcza te określone jako skrajne, czyli traktowane potocznie jako „czarne” i „białe”, będące często przyczyną niepokoju lub np. uniesień irracjonalnych (np. strach, odwaga). W książce można wykorzystać różne media artystyczne tj. rysunek, fotografia (własnego autorstwa!), grafika, kolaż, może (nie musi) ona zawierać także tekst itp. Książka powinna posiadać spójną logikę intelektualną i realizacyjną wynikającą, z jednej strony, z wybranej idei, z drugiej, na przykład z ilości stron, doboru gramatury i koloru papieru oraz wybranych środków plastycznych i materiałowych. Używając w książce słowa, tekst należy przede wszystkim zwrócić uwagę na walory typograficzno - wizualne liter, oraz tekst powinien być własnego autorstwa, a nie pochodzić z istniejącej już literatury, poezji itp. Minimalny format książki - 20 x 30 cm, minimalna ilość stron – 26. Książka powinna mieć swój autorski tytuł, zgodny z przyjętą ideą problemową.

Tematy semestralne prac artystycznych, praktycznych dla studentów wolnego wyboru UAP

(semestr zimowy)

OD A DO Z

Stworzyć książkę, w której będą wykorzystane wszystkie litery alfabetu łacińskiego (26). Poszczególne strony książki mogą np. przyjąć formę kaligramu (kaligram (gr. *kallos* – piękno, *gramma* – litera/napis; utwór poetycko-wizualny, którego wersy tworzą charakterystyczny układ graficzny obrazujący treść utworu). Pokazać w formie zapisu wizualno-graficznego układ wzajemnych relacji zachodzących między literami (mogą tworzyć słowa) - biorąc pod uwagę np. ich dopełnianie się, przenikanie, relacje przestrzenne, przy zastosowaniu różnych kolorów, wielkości i rodzajów czcionki. Kaligrama występujące na kolejnych stronach książki powinny stanowić spójną, logiczną całość zarówno ideologiczną jak i wizualną. Należy zwrócić także uwagę na gramaturę i kolor papieru, użytego do realizacji stron książki. Nadać książce swój autorski tytuł. Realizacja tej pracy może także przyjąć formę animacji komputerowej. Minimalny format książki: 25x30 cm, minimalna ilość stron: 26

(semestr letni)

KSIĄŻKA ZROBIONA DLA NIEJ SAMEJ

Rozwiń sentencję amerykańskiego artysty Dicka Higginsa:

„Książka artystyczna to książka zrobiona dla niej samej, nie zaś dla informacji, którą zawiera”

i zrealizuj książkę artystyczną, która będzie unikalnym dziełem nawiązującym do szeroko traktowanego problemu książki jako, ogólnie mówiąc, zapisu / nośnika informacji / wiedzy, z drugiej strony jako obiektu wizualnego składającego się przede

wszystkim z okładki, stron lub, jak to było w historii (np. w innych kulturach) zwojem papierowym, tabliczką etc. W książce należy wykorzystać media plastyczne tj. malarstwo, grafika, fotografia, rysunek itd. W wypadku ewentualnego użycia w książce / pracy słowa, tekstu należy przede wszystkim zwrócić uwagę na jego walory typograficzne – wizualne, oraz powinien on być własnego autorstwa, a nie pochodzić z istniejącej już literatury, poezji itp. Minimalny format książki - 20x30 cm, minimalna ilość stron – 20. Nadać książce własny, autorski tytuł adekwatny do założonej idei.

NIEPOKOJE

Zrealizować pracę plastyczną, wybierając medium artystyczne np. obiekt przestrzenny, książkę, poezję wizualną, animację literacką, hipertekst - w której główną inspiracją powinno być rozumienie tradycyjnej książki (jej forma, okładka, strony, litery, słowa, ilustracje itp.). Tematem przewodnim pracy powinien być problem egzystencjalny związany z niepokojem/strachem. Nadać pracy własny, autorski tytuł adekwatny do założonej idei.

9) Wymagania wstępne (odpowiadające zapisom z kart przedmiotów realizowanych w pracowni i inne jeśli są):

Studenci powinni posiadać podstawową wiedzę i umiejętności związane z ogólnym programem studiów, wykazywać wewnętrzną motywację, otwartość i kreatywność myślenia, interesować się nowymi zjawiskami w sztuce i kulturze oraz aktywnie w nich uczestniczyć.

10) Spis zalecanych lektur (odpowiadające zapisom z kart przedmiotów realizowanych w pracowni i inne jeśli są)

podstawowe: -----

uzupełniające:

- Piotr Rypson, *Książki i strony*, CSW Zamek Ujazdowski, Warszawa, 2000;
- Beata Śniecikowska, *Nuż w uhu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2008, drugie wydanie WN UMK, 2017;
- Małgorzata Dawidek Gryglicka, *Historia tekstu wizualnego*, Ha!art, Kraków 2012;
- Małgorzata Dawidek Gryglicka, *Odpryski Poezji. Stanisław Dróżdż mówi*, Ha!art, Kraków 2012;
- Liberatura, *e-literatura i...*, redakcja Monika Górską-Olesińska, Uniwersytet Opolski 2012;
- Urszula Pawlicka, *(Polska) poezja cybernetyczna*. Konteksty i charakterystyka, Ha!art, Kraków 2012;
- Mariusz Pisarski, *Xanadu. Hipertekstowe przemiany prozy*, Ha!art, Kraków 2013;
- Jacques Donguy, *Poezja eksperymentalna. Epoka cyfrowa (1953-2007)*, słowo/obraz terytoria, Gdańsk, 2014;
- *Tekst wizualny jako forma metaszuki*, Wydawnictwo Naukowe WMiNM, Akademia Sztuki, Szczecin 2017;
- Piotr Marecki, *Miedzy kartką a ekranem. Cyfrowe eksperymenty z medium książki w Polsce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2018;
- Robert Bringhurst, *Elementarz stylu w typografii*, D2D.PL, Kraków 2018.

11) Język wykładowy (język, w jakim prowadzony może być przedmiot): **POLSKI**